

Mackenzie Valley
Review Board

**Ndè Wek'aetq T'à Dı Haàni Naàwo Hòlį
Giant Mine Sqmbak'è Sinaꞗ Làà**

EA0809-001

Eyègqhsa Zaà 20th, 2013

**Report of Environmental Assessment
And Reasons for Decision
Giant Mine Remediation Project
June 20th, 2013**

**Decision, Summary, Conclusions and Measures
Weledeh Translation**

Review Board K'è Dehkw'e Dọ, Dı Haàni Naàwo Gehtsi

Ndè wegodi hazo kàza ghàgìda t'akọ, Mackenzie Valley Ndè Hoìdì gha dọ ełexè dehkw'e sù, dı haàni làà k'è eghàlageèda ha gıwọ t'à naàwo gehtsi họt'e. Tası hazo k'achı weghàgìda t'à, ełexè dehkw'e dọ, naàwo 128, Mackenzie Valley Ndè k'è t'ası wehoìdì gha naàwo at'è wet'á naàwo gehtsi họt'e.

T'ası ghàà eyits'ọ godı ghàà, Mackenzie Valley Review Board dı hagıwọ, Giant Mine Remediation Project, sọmbak'è sinadle gha ndè k'è eghàlageèda dè, dezo ndè wexèidı ha tahko gıwọ. Kọta dọ ıhàà Giant Mine wegho nanıgede sù wek'ègeezọ họt'e.

Review Board, tasagowode sọọ gıwọ t'a, edaàni t'ası k'è eghàlageèda ha gıwọ sù nıht'è k'è dek'eht'è agıla họt'e, eyits'ọ edàwhàà gots'ọ làà k'è eghàlageèda ha gedı ıle sù ıadı agıla t'à 100 xo gots'ọ wehoìdì ha gedı; ats'ọ wegħa naàwo wegòò hageta ha eyits'ọ 20 xo tat'è, dọ ıadı wet'á làà wek'aehta ha, edaàni wexè hawèè t'à hòzo eyits'ọ, ekiyeh nıdè naàwo ghàà t'ası ıadı agele ha dı le.

Review Board, dı wexè wek'è eghàlageèda ha gedı:

- t'asagodza nıdè edàgode ha eyits'ọ edaàni dọ wexèidı ha sù nezı wek'èhodzo ha hot'e.
- naedi k'èzo, dọ hoıhdi ha
- ıdàà whàà gots'ọ t'ası wehoìdì t'à eghàlageèda għa sọmba hageta ha
- dọ ıadı wet'á làà wek'aeta ha
- Baker Creek ıadı nıı agele ha
- tı ts'edọ ha dı le gots'ọ tı sızı ha
- Ndılo gàà tı tè gots'ọ agehızı wede ha, Giant Mine sọmbak'è taba whezo agele ha
- eyits'ọ ndè wexèidı ch'àà, edaàni t'ası k'è eghàlageèda ha dek'eht'è ha

Review Board dı hagıwọ, dı haàni t'ası k'è eghàlageèda għa edexè sıgogıla dè, kọta dọ sù dezo wegho nanıgede ha le gıwọ.

Review Board dı haàni ha gedı; eyıt'á naàwo 128 (1)(b)(ii) Mackenzie Valley Ndè k'è T'ası Wehoìdì għa naàwo at'è wet'á, dı làà k'è eghàlageèda għa heze gedı, eyits'ọ edaàni t'ası k'è eghàlageèda ha nıht'è k'è dek'eht'è họt'e, haàni nıdè zo ndè sù wexèidı ha le.

Richard Edjericon

Eyègohsa Zaà 20th, 2013

Chairperson eı t'á wheda, Mackenzie Valley Ndè k'è T'ası Wehoìdì

Wegodi Atf'è

Dì nìhtf'è k'è, naàwo ghàà edaàni t'asì k'è eghàlats'ùda dek'ehf'è, t'asì weghàts'ùda ghàà eyits'ò wegodi ghàà, wegodi nezì wenets'eèdi eyit'à, dì haàni wek'è naàwo ts'ehtsì họt'e, dzò Sombak'è, Edzanè k'è. Dì làà, Giant Mine Remediation Directorate wetf'a hohfè họt'e, eyits'ò Aboriginal Affairs eyits'ò Northern Development Canada (AANDC) Ndèts'ò K'aowoh-dè eyits'ò Edzanè k'è gots'ò Ndèts'ò K'aowoh elexè wek'è eghàlageèda họt'e.

Dì haàni eghàlageèda ha gùwò

Giant Mine sombak'è, Yellowknife kòta gàà whezò, Ndìlò gots'ò 1.5 kilometers hàtò echì eyits'ò Dettah gots'ò lòtò echì họt'e. Sombak'è ndè gotf'a kòta lòò gòhì weyì 237 tonnes hàtò aida, arsenic naedihi tì tah ade ha dì le whela, eyits'ò tich'ì 13.5 million hàtò aida gòhì, 95 hectares ndè hajhcho k'è (gohzhìi sònts'ede k'è 175 hàtò xèht'e làni) Giant Mine sombak'è gomòò. Dì wexè Giant Mine sombak'è sìnagele ha họt'e:

- ndè gotf'a wehoìdi xè arsenic trioxide naedihi ndè gotf'a ehtò agele ha
- ndè goka sìnagele ha, tich'ì efaetf'o k'è weka t'asì agele ha, ndè yìi gozà wehoìdi ha, kò hazò nàgewa ha, eyits'ò ehtf'è wexèhdi dì sìnagele ha, k'achì wet'à aget'ì gha sìnagele ha.
- eyì ndè k'è tì hazò wehoìdi ha
- tì sìnadla sù Tìdè gots'ò agele ha
- t'asich'ì ndè xèidi ha le gha wehoìdi ha
- Baker Creek fadi agele ha

T'asì nàkè wexè sombak'è sìnagele ha họt'e: (1) ndè goka sìnagele ha (2) whàà gots'ò etfè ha, wehoìdi ha eyits'ò ats'ò sigùhwhò ha họt'e. Sombak'è sùdla t'akò, ats'ò wehoìdi ha, ats'ò sìts'ùhwhò ha eyits'ò ats'ò wesatsò wet'aà fadi ats'ehzì t'à wek'èhodi ha họt'e. Eyits'ò 100 xo t'akò dè, sombak'e wek'aeta ha, asì nezì weghàlats'ùda eyits'ò edaàni weghàlats'ùda dè dezò nezì ha, wek'èhodzò ade ha.

Ndè k'è dò hotì eda gha sombak'è ndè sìnazì họt'e. Sombak'è edaàni sìnadle ha nìhtf'è gots'ò agùla ìle, t'asì wehda dezò nezì wek'è eghàlageèda gha dek'ehf'è. Edaàni t'asì fadi hohfè, edaàni arsenic trioxide naedihi ehtf'è làni ndè gotf'a ehtò agele ha edexè sigogèhzi, ndè k'è goxè fadi agot'ì kò, ahi ehtò ha sigogèhzi. Eyits'ò ats'ò gots'ò làà k'è eghàlageèda t'à wehogùhdi ha gedì t'à yatì gehtsì. Hòt'afòò wek'è eghàlaeda gha yatì gehtsì t'à Review Board naàwo gehtsì họt'e.

Review Board k'è dehkwe dọ, ayi gijhzo

Review Board t'ası ghọ nanigede t'à, ayi edaani weghalageeda ha gijwo si naawo t'à dek'ehf'e agilla, nde k'è t'asagowode ch'aa eyits'ọ dọ dezo nanigede ade ch'aa, eyits'ọ dezo nezi t'ası wehoidi xè eghalats'eeda ha gijwo.

1) Ats'ọ gots'ọ wehoidi ha

Sombak'è ats'ọ wehoidi ade ha eyits'ọ ats'ọ sigijhwhọ ha eyits'ọ wesatsọ ats'ọ fadi agehzi ha họt'e. Kọta gots'ọ dọ weghọ nanigede t'à, Review Board ts'ọ gogijde ile. Review Board t'ası ghàà t'ası hazọ k'agehtọ, eyits'ọ sombak'è sinadla dè, ats'ọ wehoidi ha gedi haaniko idàà edagode ha si wek'ehodzọ le, si goxè fadi agode ha tahko, mọhta xè fadi agode ha tahko, eyits'ọ asị wegħa somba whela ha sọni. Review Board, edawhàà gots'ọ wehoidi t'à wek'è eghalageeda ha gedi si gigha nezi le, eyit'à, sawhàà gots'ọ wek'è hozo adla nide zo nezi ha tahko. Idàà nide edaani weghalageeda ha di le gọh ade ha tahko, eyits'ọ haani wehoidi nide zo si wet'a t'asagode ha le. Eyit'à di haani ha họt'e:

-100 xo gots'ọ zo wek'è eghalageeda t'à wehoidi ha

-20 xo tat'è wek'aeta ha, eyits'ọ

-ats'ọ naawo wegodo t'à edexè sigogele hagea ha họt'e

Eyits'ọ idàà nide edagohf'e ha sọni eyits'ọ edagode ha sọni, eyi nezi wek'ehodzọ agele ha eyits'ọ t'asagode dè, sịts'eèhkwe ha họt'e.

2) Wegħa Somba Hagea ha

Di sombak'è sinagilla dè, xo tat'è Ndets'ọ K'aowoh-dè gots'adi t'à sombak'è wehoidi ha họt'e. Kọta gots'ọ dọ di ha gijwo, idàà nide asị Ndets'ọ K'aowoh yatı gitọ ha sọni, fèkw'ino xo gots'ọ, dọ eyits'ọ ndè hoti wek'ehodi għa asị somba ek'etfọ whela ha sọni. Eyit'à Review Board di hagedi, sombak'è sinadla ha dè, ats'ọ wegħa somba whela hagea, eyits'ọ idàà whàà gots'ọ ats'ọ wegħa somba whela agele ha họt'e.

3) Dọ fadi wet'a, sombak'è wek'aeta għa dehkwe ha

Ndets'ọ K'aowoh wet'a sombak'è sinadle ha eyits'ọ AANDC gots'ọ ndets'ọ k'aowoh cheke fọ wek'è eghalade ha, sombak'è gok'aeta dọ, kw'ahti eyits'ọ K'aowoh-dè si edegħa elı ade ha. Dọ t'ası haani ghọ nanigedi ha le għa, ndè hoihdi għa naawo gehtsi dè, dọ fadi wet'a sombak'è wek'aeta għa dehkwe ade ha họt'e. Wegħo efexè gots'ıdo t'akọ, committee k'è dọ dehkwe, whatso k'ehogera ha le eyits'ọ naawo gitọ ha le, gijwo gedi. Review Board edı di hagijwo, whatso dehkwe dọ, làà hogihdi t'à kọta dọ għa t'ası ghọ gogede għa nezi eyits'ọ t'asagodza nide kọta dọ hazọ għa gogede ha di le. Eyit'à, amefè wet'a làà hohfè ha eyits'ọ dọ fadi wet'a sombak'è wek'aeta għa dehkwe dè, ndè hoidi għa naawo gehtsi gitọ ha họt'e.

4) Edaani Dọ Wexèidi ha

Kọta gots'ọ dọ fọdọ sombak'è goza t'à arsenic naedihı gọh ghọ nanigede họt'e. 2006 k'è kọta dọ ası hoti ede għa dọ k'aetọ ile. Nihf'è sidla t'akọ wegodi ghàà di hagedi, sombak'è sinadla dè si wet'a fadi agode ha le gedi.

Health Canada gha dɔ nezi wek'aeto le, eyits'ɔ 2006 k'è t'asi wehda ghɔ gogɪde ɪle sɪ ɪhàà weghɔ t'asi hagiɪla le. Eyits'ɔ t'asi wehda welɔɔ ts'ɔ wek'è eghàlagɪda laàn le. Edaàni t'asi dɔ wexèidi ha di le wek'èhodzɔ dè, edaàni weghàlats'eèda ha sɪ wek'èhodzɔ, eyit'à di haànɪ weghàlageèda ha gedi, sɔmbak'è eyits'ɔ, Ndilo, Dettah eyits'ɔ Yellowknife gots'ɔ dɔ t'asi hazɔ kàza gha wek'aeta ha. Eyits'ɔ Board di hagedi, dɔ ɪadi wetf'a dɔ k'aeta ha gɪwɔ.

5) Baker Creek dehtsoa

Ndè goka ndè weyɪgoɪza gòɪ sɪ ndè gotf'a kɔa yawhela yɪ arsenic trioxide naediɪ whela ts'ɔ ti nɪɪ hɔt'e. Edaàni ti t'à eghàlageèda ghɔ nanits'ede hɔt'e, eyits'ɔ Baker Creek dehtsoa nɪza gots'ɔ naediɪ wets'òèɪ sɪ weteèt'ɪ dè, ndè weyɪ goɪza yɪ t'ɪ dè, ndè gotf'a arsenic trioxide naediɪ whela ts'ɔ ti ade. Eyit'à Baker Creek dehtsoa nɪza sɪ, sɪ tat'è ti edàde ha sɪ nezi wek'èhodzɔ le. Baker Creek dehtsoa nɪza sɪ ti wetetf'ɪ ha tahko, eyits'ɔ ndè gotf'a naediɪ ehtɔ weka ti daewi dè nezi ha le. T'asagowode sòò ts'ɪwɔ t'à, Baker Creek detsoa aɪɪ ha di. Eyit'à di haànɪ ha wek'è eghàlageèda ha, Baker Creek dehtsoa nɪza sɪ, sɔmbak'è wemòò nɪza agele ha, eyits'ɔ Baker Creek ɪle wets'ɔ ti at'ɪ sɪ sɪnazi ha hɔt'e.

Baker Creek dehtsoa hwe gha sɪnagele ha gedi. Didzè eyits'ɔ ɪdàà Baker Creek dehtsoa hwe gha wet'azà wek'èts'eèzɔ hɔt'e. Di hwe dehtsoa ts'ɔ at'ɪ, dehtsoa ɪhàà wetah naediɪ nàtso gòɪ eyits'ɔ ɪdàà whàà gots'ɔ haànɪ ha hɔt'e. Eyits'ɔ hwe wekwò tah arsenic naediɪ nàtso, Baker Creek gots'ɔ hwe Yellowknife Bay gots'ɔ at'ɪ, eyi gots'ɔ dɔ hwe agehɪ. Board k'è dehkwe dɔ, haànɪ hwe xè eghàlageèda ha le gedi, Board k'è dehkwe dɔ, eyit'à haànɪ ha di gɪwɔ, naediɪ t'à sɪ ndè wexèehdi k'è hwe naehshe ha nezi le.

6) Tɪ Sɪnazi eyits'ɔ Tɪ tɛ gots'ɔ anazi

Tɪ sɪnadla tah 100 ug/L naediɪ hanaetso, ti-dè whehtɔ ts'ɔ tiwè 300-400 meters hàtɔ echɪ nɪza agele ha, Ndilo welòò gots'ɔ chɪk'èdà ts'ɔnɛ nɪza ha. Tè tiwè nɪza t'à, ti tɛ gots'ɔ agehɪ t'à, ti sɪnadla tah naediɪ deɪzɔ nàtso le ade ha.

Haànɪko, tɛ ti wetf'a ti edaàni nɪɪ sɪ gogha nezi wegodi sɪdla le eyits'ɔ edaàni wègoht'ɪ t'à hohɛ ha sɪ sɪdla le. Tè gots'ɔ ti nɪɪ whekò nɪdè, xo k'è tɔ detɔ ha le eyits'ɔ dɔ tɔ k'è at'ɪ ha wets'àhodzi, edàk'ò eyits'ɔ hat'ò nɪdè, dɔ ti k'è at'ɪ ha di ade ha. Eyits'ɔ ti ghɔ t'asi wehda ghɔ nanits'ede hɔt'e.

Sɔmbak'è sɪnadla dè, wexè ti sɪnadle ha, ti ts'edɔ xèèht'è ti sɪnagele ha, tɛ tiwè nɪza wedè agele ha. Board k'è dehkwe dɔ, di hagedi, ti hazɔ ti ts'edɔ xèèht'è sɪnazi ha, eyits'ɔ ti, hwe wexèidi gha wehòidi ha, eyits'ɔ ndè k'è t'asi hazɔ wexèidi gha wehòidi ha.

7) Ndè gotf'a naediɪ ehtɔ edaàni wek'èhodi ha

Board k'è dehkwe dɔ di hagiwɔ, sɔmbak'è ndè gotf'a kɔa yawhela yɪ arsenic trioxide naediɪ whela sɪ, kɔa wemòò ehtɔ ehtɔ agele ha, haànɪ le dè, kɔa weyɪ sɪ ehtɔ agele ha gedi, nezi agedi haànɪ weghàlageèda ha nɪdè. Eyit'à Board k'è dehkwe dɔ di hagedi, 100 xo gots'ɔ sɔmbak'è wehòidi k'è eghàlageèda ha hɔt'e. Edaàni ndè

ehtò adle ha wenaàwo hazò sìgha wek'è eghàlagiida le eyits'ò t'asì wehda edaani wek'è eghàlageèda ha sù idàà gha nezi ha le tahko. Asì ndè got'a kòya yawhela sù wemòò ehtò agele ha, haani le dè, kòya weyi sù ehtò agiila dè, idàà naàwo ìadi t'à naedihi hagewa ha di le ghò nanigede ha hót'e.

8) Dòne Sòh Naàwo

Review Board k'è dehk'w'e dò, Sòmbak'è Dòne Sòh inèè edaani ndè t'à aget'ì ile sù, Giant Mine sòmbak'è goiza t'à ts'ìwo ghò gogìde geèhk'w'o hót'e. Sòmbak'è sinadla dè, dezo ndè xèidi ha tahko eyits'ò dò ndè t'à aget'ì sù wexèidi ha tahko. Giant Mine sòmbak'è sinadla dè, wemòò ndè sù wexèidi ha di le. Eyi' à Board k'è dehk'w'e dò, di hagedi, sòmbak'è sinadle k'è eghàlaeda dò eyits'ò Dòne Sòh xè, ndè, tì eyits'ò tich'adi edaani wexèidi ha eyits'ò edaani wek'è eghàlagiida midè nezi ha edexè sigogele ha hót'e.

9) Amèè xe etegeèhdi ha

Review Board k'è dehk'w'e dò, Sòmbak'è sinadle k'è eghàlaede dò, kòta Dòne Sòh xè gogòdo laani le t'à gigha nezi le. Ndè Wek'aeta xèhoiwo t'akò dò ts'ò gogìde, eyits'ò inèè nàkè xo gots'ò kòta dò xè gogìdo laani le. Edaani sòmbak'è t'asì hazò sinadle t'à wegoòht'ì ha sù, Dòne Sòh wedèè laani wek'è eghàlagiida. Kòta wehda edaani t'asì wehda sinagele ha sù gigha nezi laani le. Review Board di ha gedi, sòmbak'è edaani sinadle xè wegoòht'ì ha eyits'ò ndè k'aeta t'akò, t'asì wet'azà sù kòta xè weghò etèxè gots'edo gha nats'ehzi ha le. Eyi' à Board k'è dehk'w'e dò di hagedi, sòmbak'è gomòò kòta gots'ò dòne sòh xè nòde gots'ò sòmbak'è edaani sinadle ghò gogedo ha hót'e.

T'asì lòò nezi wek'èhodzo laani le, edaani hohè t'à wegoòht'ì ha wegodi while, làà k'è t'asagodza midè edaani ndè xèidi ha eyits'ò edaani dò xèidi ha, eyits'ò sòmbak'è dò lòò nàdè sù wexèidi ha nezi wek'èhodzo laani, Board k'è dehk'w'e dò, hoti giìwo t'à t'asì edaani wek'è eghàlageèda ha giìwo hagedi hót'e.

T'asì hazò ghàà eyits'ò godi hazò ghàà, sòmbak'è sinadle t'à sù ndè xèidi ha tahko, eyi' à kòta gots'ò dò lòò weghò nanigedi hót'e. Eyi' à, Board k'è dehk'w'e dò, di haani t'asì k'è eghàlageèda ha gedi.

Hazò t'à midè, t'asì di hàtìò edaani wek'è eghàlageèda ha ts'edi t'asì ghàà wehoìdi ha hót'e:

-100 xo gots'ò zò wehoìdi ha

-t'asagodza midè edàgode ha sù dezo wek'èhodzo ha

-Baker Creek dehtsoa sòmbak'è gomòò niì agele ha, tasagowode ch'aa

-dò ìadi wet'a asì dò hoti eda gha wehoìdi ha

-dò ìadi wet'a làà k'è edaani eghàlageèda wehoìdi ha

-tì ts'edo xèht'è, tì sinazi ha

-tì sinazi sù, sòmbak'è gaa tabà tè gots'ò agehzi ha, Ndilo welòò tiwè wedèè ha

T'asɪ haàni hazo t'à, eyits'ɔ tasagowode ch'àà, t'asɪ edaani wek'è eghàlageèda ha hagedi, eyit'à Review Board k'è dehkwe dɔ, di hagedi, naàwo gha làà k'è eghàlageèda gha whezo adza.

13 Nɔde di hats'ɪwɔ

Board k'è dehkwe dɔ, t'asɪ hazo ghàà kɔta dɔ t'asɪ gho gogɪde si, hoti wegho nanigede hot'e. T'asɪ hazo ghàà, Board k'è dehkwe dɔ di hagedi, sɔmbak'è sinadle k'è eghàlageèda dè, si dezo ndè xèidi ha eyits'ɔ dɔ si xèidi ha. Eyit'à dɔ dezo gigho nanigedi adza.

Board k'è dehkwe dɔ di haani t'asɪ k'è eghàlageèda dè t'asagode ha le, eyit'à làà k'è edàwhàà gots'ɔ wek'è eghàlageèda ha gedi ɪle ɪadi agɪla, 100 xo gots'ɔ wehoidi xè wek'è eghàlageèda ha gedi; atsɔ wegha naàwo gòò hageta t'à edexè sigogele ha eghàlageèda ha; eyits'ɔ dɔ ɪadi wet'a, 20 xo tat'è asɪ sɪghà etlè eyits'ɔ asɪ t'asɪ ɪadi adle gha wek'aeta ha. Di haani wehoidi xè wek'è eghàlageèda dè, ɪdàà naàwo ɪadi t'à sigele ha di le tahko, eyits'ɔ haani nidè k'aɪ tasagode ha tahko, haani le dè wet'a tasagode ha tit'è.

Eyits'ɔ Board k'è dehkwe dɔ di hagedi, wexè t'asɪ di haani k'è eghàlageèda ha:
-edaani dɔ wexèidi ha di le wegho hageta ha
-asɪ dɔ hoti eda gha dɔ hoidi ha
-ɪdàà whàà gots'ɔ wek'è eghàlageèda gha sɔmba hageta ha
-dɔ ɪadi, edaani t'asɪ k'è eghàlageèda ghàgeèda ha
-Baker Creek ɪadi nɪɪ anagele ha
-ti ts'edɔ xèht'è ti sinazɪ ha
-ti sinazɪ si, sɔmbak'è gàà tàbà t'è gots'ɔ agehɪ ha, Ndilo welòò tɪwè wedèè ha
-atsɔ wegha naàwo gòò hageta ha
-eyits'ɔ wezo gots'ɔ làà t'à t'asagowode ch'àà, edaani t'asɪ k'è eghàlageèd ha hagedi ha hot'e.

Eyits'ɔ Board k'è dehkwe dɔ di hagedi, di haani t'asɪ wehoidi xè wek'è eghàlageèda dè, si tasagode ha le eyits'ɔ kɔta dɔ t'asɪ wehda gho nanigede k'è eghàlageèda ha di le. Eyit'à di haani t'asɪ di haani wek'è eghàlageèda ha:
-didzèè dɔ edaani hoti eda eyits'o ndè xè edàgot'e si nezi wek'ègeèzo ha
-ɪdàà nidè edàgode ha si nezi wek'èhodzo ha wek'è eghàlageèda ha
-sɔmbak'è ndè k'è t'asɪ wets'àhodzɪ gòɪ si k'aɪ agele ha
-sɔmbak'è gomòò kɔta dɔ nàdè, ndè k'è edegeda gho nanigede ha le gha weghàlageèda ha
-ɪdàà ɪhèakw'ienɔ xo gots'ɔ, naàwo gòò t'à ayi edaani dezo nezi agele hageta ha

Di haani t'asɪ k'è eghàlageèda dè si tasagode ha le, eyits'ɔ dezo nezi làà k'è eghàlageèda ade ha eyits'ɔ di haani eghàlageèda dè dɔ eyits'ɔ sɔmbak'è gomòò kɔta yagola si dezo wegho nanigede ha le.

Appendix A: Ayi eyits'ò edaani wek'è eghàlageèda ha

Ameè xè elegeèhdi ha (wenihtf'è 4.1)

Dì hagiwo 1: Wetf'a làà hohle dọ, sɔmbak'è gomòò kòta yagola, Dettah, Ndilo eyits'ò Yellowknife kòta gots'ò dọ xè gogedo ha, edaani làà hohle t'à wegoht'ì ha ghò kòta dọ xè gogedo ha, làà xèhoiwì gokwe, haani dè edaani t'à hohle fàà dọ weghò nanigede dè, nezì fadi agele ha di le.

Ats'ò gots'ò eyits'ò t'asagowode ch'aa wek'èhodi ha (wenihtf'è 5.11)

Dì haani weghàlageèda ha 1: Ndè k'è sù tasagowode ch'aa, eyits'ò edawhàà gots'ò wek'è eghàlageèda ha gedi sù kòta dọ weghò nanigede t'à, wehoidi xè eghàlageèda ha sù, 100 xò gots'ò whezọ agilla.

Dì haani weghàlageèda ha 2: Làà xèhoiwò t'akọ, 20 xo tat'è, sɔmbak'è xe edàgot'e gha, dọ fadi wetf'a wek'aeta ha họt'e, eyits'ò ekiyeh t'asi t'à dezọ nezì agele ha nidè, haani weghàlageèda di le. Haani dè:

1. t'asi wehoidi gha wenaàwo wegòò hageta ha di
2. ndè wehoidi xè eghàlageèda ha
3. naàwo ghàà hoti ndè xè eghàlageèda ha

Sawhàà gots'ò t'asi wehoidi t'à wenaàwo hageta sù dezọ nezì t'à geèhdza ha giwo dè, dezọ wek'aeta ha eyits'ò kòta wegodi wek'èhodzọ agele ha họt'e.

Dì haani weghàlageèda ha 3: Giant Mine sɔmbak'è arsenic naedi họt'a fòò sɔnadle gots'ò, ats'ò wenaàwo hageta ha eyit'à, dọ wexèidi gha t'asi hageta gha nihtf'èkò hohle ha. Ats'ò gots'ò t'asi hageta k'è eghàlageèda gha sɔmba whela gha edexè sigogele ha eyits'ò ndè hoidi gha naàwo atf'è xè dek'ehf'è ha, eyi naàwo wenihtf'è 7 k'è dek'ehf'è. Eyi gha dọ elexè dekw'e sù, sawhàà tat'è:

1. naàwo wegòò hageta sù wegodi hohle ha
2. t'asi wet'azà dakwèlò wehageta ha sù wek'èhodzọ ha
3. t'asi hageta gha sɔmba wenihtf'è k'ègedi ha
4. t'asi hazọ hageta sù wegodi wek'èhodzọ agele ha
5. ekek'èda t'asi wehoidi t'à eghàlageèda ha

Dì haani weghàlageèda ha 4: T'asi wenaàwo hageta wenihtf'èkò, sawhàà tat'è t'asi hageta wegodi wek'èhodzọ agehzi ha, eyi wenihtf'è 2 k'è dek'ehf'è họt'e. 20 xo wegee, wenaàwo wegòò t'à dezọ nezì giwo dè, kòta dọ eyits'ò sɔmbak'è k'è eghàlageèda do ts'ò hagedi t'à wek'èhodzọ ha. Sɔmbak'è k'è eghàlageèda dọ, wenaàwo wegòò ghò nanigede t'akọ asi naàwo wegòò t'à eghàlageèda gehdza gha naàwo gehtsi ha. Edaani wek'è naàwo gehtsi sù wek'èhodzọ agele ha họt'e.

D1 haàni weghàlageèda ha 5: Ndè k'è dọ t'asagowode ch'àà, sọmbak'è ndè k'è eghàlaeda dọ, t'as1 wenaedi edànaetso t'à wets'ànhòdz1 wegodi haeta ha, làà xèhoiw1 gha n1htf'è giqchì kwe. D1 wexè ha họt'e:

1. t'as1 wenaedi edànaetso t'à wets'ànhòdz1 s1i wegodi haeta ha, kọta xèhdi 1le xè gogedo ha
2. edaàni ndè, kọta, dọ eyits'ọ sọmba hoh1e, t'as1 hazọ xèidi gha wegodi haeta ha
3. t'asagodza nidè, ndè k'è edaàni t'as1 wexèidi ha wegodi haeta ha
4. wezọ gots'ọ t'as1 wegodi Appendix D, Report of EA k'è dek'ehtf'è

D1 wegodi ghàà edaàni t'as1 dezọ nez1 weghàlageèda ha s1i wek'èhodzọ ade ha, eyits'ọ k'az1 wet'à tasagode ade ha.

D1 hag1wọ 2: 1nèè Giant Mine sọmbak'è go1za t'à edaàni kọta xèhdi eyits'ọ ndè xèhdi s1i nez1 wek'èhodzọ gha wegodi satsọ k'è dawhezọ agele ha họt'e.

D1 hag1wọ 3: Giant Mine sọmbak'è go1za t'à edàgodza ghọ hoghàdets'eètọ ha eyits'ọ wenats'edi gha, Sọmbak'è k'è eghàlaede dọ, GNWT N1htf'èkọ, Dọne Naàwo eyits'ọ Làà gha N1htf'èkọ xè eghàlageèda ha:

1. Giant Mine sọmbak'è go1za t'à edaàni ndè eyits'ọ dọ xèhdi ghọ hoghàgoòtọ gha n1htf'è gehts1 ha
2. Canada k'èz1i n1htf'èkọ hazọ wegodi hoghàgeètọ n1htf'è g1ts'ọ agele ha

D1 hag1wọ 4: Ndèts'ọ K'aowoh-dè Ndè Xèhdi K'è Eghàlageèda wetf'a, edaàni ndè xèhdi atsọ wek'èhodi gha weghàà eghàlats'eèda naàwo gehts1 nidè nez1 ha.

Whàà gots'ọ wegaha sọmba whela ha (wen1htf'è 6.2)

D1 haàni weghàlageèda ha 6: Sọmbak'è ndè k'è eghàlaeda dọ:

-whàà gots'ọ sọmbak'è wek'èhodi xè wehoidi gha ats'ọ sọmba whela gha sọmba haeta ha eyits'ọ ndèts'ọ k'aowoh lòò xò eghàlageèda gha sọmba whela agele ha họt'e

-edaàni sọmba haeta ghọ kọta dọ xè gogedo ha họt'e

-ta1 xo nidè, edaàni wegaha sọmba whela ade ha s1i, kọta dọ gha wek'èhodzọ agele ha, kọta dọ wek'è hayaget1 ha hòzọ agele ha họt'e.

D1 hag1wọ 5: 1dàà whàà gots'ọ sọmba t'à sọmbak'è wek'èhodi gha, Trust Fund whachọ wegaha sọmba whela t'à et1e agele ha, eyits'ọ làà xèhoiw1 gha lòò xo gots'ọ wet'à eghàlageèda gha whela agele ha họt'e. Dọ 1adi whachọ Trust Fund sọmba whela hoidi ha. Xo tat'è sọmba xè edàgọht'e ghọ, dọ gha wen1htf'è gehts1 ha họt'e.

Edaàni wehòidi ha (wenìhtl'è 7.3)

Dì haàni weghàlageèda ha 7: Sombak'è eghàlaeda dọ, Oversight Working Group k'è dọ dehk'w'e xè, eyits'ọ kọta gots'ọ dọ xè ndè k'è eghàlageèda gha naàwo ghàà ndè hòidi naàwo gehtsì ha họt'e, eyi dọ ełexè dehk'w'e sù wetl'a Giant Mine Remediation Project Sombak'è Sìnazì wehòidi ade ha. Nìhtl'è edegha sìgehzi t'à eyits'ọ Giant Oversight Working Group k'è dehk'w'e dọ ndè hòihdi naàwo gha nìhtl'è k'è eghàlagìda ìle t'à, sombak'è sìnazì làà hòidi gha edexè sìgogele ha họt'e. Ndè hòidi naàwo wetl'a dọ t'asì ghọ gode ha hòzọ ha eyits'ọ hotì etfe ha wegħa atsọ somba whela sù wehòidi ha họt'e.

Dì haàni weghàlageèda ha 8: Dì haàni dọ dehk'w'e wetl'a t'asì hòidi ha:

- edaàni t'asì hogìhdi eyits'ọ wegodi nats'ìgele sù hogìhdi ha, eyits'ọ tì edaàni gha wehòidi ha eyits'ọ t'è t'asì gòhì sù wehòidi ha, t'asì dọ xèidi gha dọ hòidi ha eyits'ọ wezọ gots'ọ t'asì wehòidi sù wehogìhdi ha
- asì làà gha somba ek'ètłọ eyits'ọ ats'ọ naàwo gòò hageta gha asì somba ek'ètłọ gha wek'aeta ha
- tasagowode ch'àà, sombak'è eghàlaede dọ, sombak'è k'aehta dọ eyits'ọ ndèts'ọ k'aowoh, ats'ọ dezọ t'asì nezì wehogìhdi gha, yatì t'à gìgha k'èyats'eti ha họt'e.
- dọ dehk'w'e wetl'a t'asì hòidi, wegodi t'à kọta dọ wexèidi ha sù, xè gogedo ha

Dì hagìwọ 6: AANDC ndèts'ọ k'aowoh-dè wechekè łọọ làà k'è eghàlageèda ade ha, kọta dọ sù weghọ nanìgede ha le gha, AANDC ndèts'ọ k'aowoh-dè edaàni t'asì wehòidi t'à eghàlageèda ha sù nezì wek'èhodzọ ha, hotì nezì làà k'è eghàlageèda gha eyits'ọ ndèts'ọ k'aowoh chekè agìt'e t'à làà ghọ dìì gìwọ eghàlageèda ha le. Eyi wenìhtl'è kọta dọ gha whela agele ha, Ndets'ọ K'aowoh, Ndè Wegodi gha Nìhtl'è hòlì k'è naàwo hòlì t'à edahadeèhwo dè, ek'ètai saà k'èzhìi kọta dọ gha wenìhtl'è whela agele ha.

Edaàni dọ hotì eda wexèidi ha (wenìhtl'è 8.3.1.4 eyits'ọ 8.3.3)

Dì hagìwọ 7: Edaàni dọ hotì eda xèidi ha wegodi ghàà, edaàni weghàlageèda ha 10 k'è dek'ehl'è, ndèts'ọ k'aowoh wetl'a, ehtl'è k'è t'asì ts'èhshe k'èè eyits'ọ chekoa nechalea sònàdè k'èè ehtl'è arsenic naedił edànaetso gha wek'aeta ha, Canada k'èzhìi arsenic naedił ehtl'è tah edànaetso gha naàwo ghàà wek'aeta ha.

Dì ha weghàlageèda ha 9: Sombak'è k'è eghàlaede dọ, ndèts'ọ k'aowoh-dè eyits'ọ edzanè k'è gots'ọ ndèts'ọ k'aowoh, edaàni dọ hotì eda wehòidi k'è, Ndìlọ, Dettah eyits'ọ Yellowknife gots'ọ dọ xè eghàlageèda ha, arsenic naedił kàza wets'òelì gha wek'aeta ha. Naedił edànaetso wegodi ghàà, naedił edànaetso gòhì wehòidi ha. Edaàni dọ hotì eda wehòidi gha ełexè wek'è eghàlageèda ha:

- Health Canada, GNWT Health eyits'ọ Social Services, eyits'ọ Yellowknife gots'ọ naedi k'èzọ xè eghàlageèda ha; eyits'ọ

-Sombak'è gots'ò Dqne Sqh eyits'ò kòta wexèhdi xè eghàlageèda ha

Amèqè wetf'a dq hoti eda gha t'asi wehoìdi k'è eghàlageèda siì yatì t'à t'asi wenits'edi t'à kòta dq xè gogedo ha eyits'ò kòta dq weyatì t'à dq xè gogedo ha.

Dì hagiìwq 8: Dakwetò whàa lea gots'ò, Trail Human and Environmental Committee wetf'a edaani dq hoti eda gha wehoìdi ha wegeèhdza dè, edaani wegoht'ì xè edaani hohfe ha siì wek'èhodzq ade ha. dì

Dì haani weghàlageèda ha 10: Naediì edànaetso t'à dq gha wech'àhodzi wegodi hageta ha, Health Canada, Sombak'è Dqne Sqh, Yellowknife kòta eyits'ò sombak'è sinazì k'è eghàlageèda dq xè, naedi naàwo k'èzq dq gogha wegodi hageta t'à eghàlaeda ha. Làa gha nìhtf'è gıochì wekwe, naediì edànaetso t'à dq gha wech'àhodzi wegodi hageta ha họt'e. Dì haani:

1. 2006 k'è Tier II Human Health Risk Assessment nìhtf'è hòli t'à, eyits'ò inèè wegodi atf'è ghàa eghàlageèda ha;
2. wezq gots'ò naediì edàhot'ì gòhì eyits'ò edànaetso hageta ha (Appendix F, EA nìhtf'è wetf'a dek'ehtf'è)
3. asì k'achì Tier III Risk Assessment nìhtf'è hohfe ha, weghe naniade ha
4. yatì wet'à t'asi nezì wets'eèdi t'à kòta dq xè gogedo ha eyits'ò kòta dqne sqh yatì t'à siì dq xè gogedo ha
5. t'asi wegodi eyits'ò edaani edehots'iihdi ha siì, hagogedi ha
6. t'asi hazq wehoìdi siì wek'èhodzq ha (Wenìhtf'è 9 k'è dek'ehtf'è)

Dq xè t'asagowode ch'aa, Human Health Risk Assessment nìhtf'è eyits'ò Health Effects Monitoring Program (wenìhtf'è 9 k'è dek'ehtf'è) nìhtf'è hòli wegodi ghàa, ayì eyits'ò edaani weghàlageèda t'à dezq nezì agele ha dì le ade ha.

Baker Creek ładi nìli agele ha (wenìhtf'è 9.5)

Dì haani weghàlageèda ha 11: Slixa xo ti t'à eghàlats'eèda gha nìhtf'è gıochì t'akq, slixa xò gokwe, Baker Creek dehtsoa chik'èda ts'one nìli agele ha, haani le dè, ładi sombak'è wemqò nìli agele ha.

Dì hagiìwq 9: Baker Creek ładi nìli agele ha wek'aeta dè, Department of Fisheries eyits'ò Oceans, Baker Creek dehtsoa ładi nìli t'à, tich'adi edàtq wedehohfe gha wek'aeta ha. Tich'adi edàhot'ì wedehohfe siì dehtsoa wegòò ts'ò anagele ha.

Baker Creek ti nìli (wenìhtf'è 9.5)

Dì haani weghàlageèda ha 12: Great Slave Lake tidè t'asawode ch'aa Baker Creek dehtsoa nìli ile ts'ò ti tidè ts'ò nìli siì wek'aeta xè wehoìdi ha, CCME Canada k'èzhìi ndè k'è ti gòhì weghe naàwo atf'e wetf'a wehoìdi ha.

Dì haàni weghalageèda ha 13: Tì tah arsenic naedihi eyits'ò naedihi kàza gòhì sù, edaàni wehoidi ha eyits'ò amèè xè wehoidi hohfe ha, dì haàni Baker Creek gots'ò tì nìlì ìle xè eghàlageèda ha:

- a) Baker Creek dehtsoa nìlì ìle gots'ò tì ìadi nìlì agìlìla t'á tè tehtsakw'ò, ìt'ò eyits'ò dlàà dehshe sù k'àzì ade ha le;
- b) Baker Creek dehtsoa nìlì ìle gots'ò tì ìadi nìlì agìlìla t'á hìwe wexèidi ha le
- c) Baker Creek dehtsoa nìlì ìle gots'ò tì ìadi nìlì agìlìla t'á edì gots'ò tì ts'edò wexèidi ha le.
- d) Baker Creek dehtsoa nìlì ìle gots'ò tì ìadi nìlì agìlìla t'á dò ndè k'è hagots'eèhk'ò t'á agèt'ì wexèidi ha le.
- e) Baker Creek dehtsoa nìlì ìle gots'ò tì Great Slave Lake tìdè gots'ò nìlì t'á arsenic naedihi edànaetso k'èwhetò ìdòò ade ha le, eyì Measure 12 k'è dek'ehf'è.

Dì hagìwò 10: Ndè goka arsenic naedihi k'àzì k'et'ò gha ndègots'òò k'èè hòlì dè, asì nezì ha, haàni le dè nezì ha le gha wegodi hageta ha. Baker Creek dehtsoa nìlì ìle k'è ndegotsoò k'èè hohfe ha dì le tahko. Eyì wegodi kòta dò gha whela adle ha, eyits'ò t'asì ìadi weghàlageèda ha nìdè, wek'èhodzò agele ha. Tì t'á eghàlageèda gha nìhtf'è gìqchì gokwe, wegaha nìhtf'è sìgele ha.

Tì sìzì t'á edaàni wegòht'ì ha (wenìhtf'è 9.7)

Dì haàni weghàlageèda ha 14: Naedi t'á tì t'á satsò eyits'ò t'asì neda wetsòelì ìchì t'á tì sìzì ha, Health Canada wetf'a tì ts'edo gha naàwo atf'è ghàà tì sìzì ha (10 ug/L arsenic naedihi hàtìqò wezò gots'ò nàtso ha le), tì sìnadla sù Giant Mine sòmbak'è gàà tàbà tì tè gots'ò anagehzi ha. Tì-dè gots'ò tì t'á, tìchì sìnazì ha le.

Dì haàni weghàlageèda ha 15: Wetf'a làà hohfe dò eyits'ò naàwo ghàà eghàlaede dò xè edaàni arsenic naedihi gha t'asì wehoidi k'è eghàlageèda ha edexè sìgele ha.

1. Health Canada wetf'a tì ts'edò gha naàwo atf'è ghàà tì sìnazì tè gots'ò anagehzi ha eyits'ò;
 2. Dì haàni tì sìnazì t'á tì tè gots'ò anagehzi ha hòt'e:
-
- f) Tì sìnazì tè gots'ò anagehzi t'á tè tehtsakw'ò eyits'ò ìt'ò dehshe k'àzì ade ha le, 200 meters hàt'ò echì gots'ò;
 - g) Tì sìnazì tè gots'ò anagehzi t'á hìwe wexèidi ha le
 - h) Tì sìnazì tè gots'ò anagehzi t'á tì ts'edò wexèidi ha le
 - i) Yellowknife Bay tàbà arsenic naedihi ìdòò ade ha le, tàbà 200 meters hàt'ò echì gots'ò tàbà ehtf'etì tah arsenic gòhì ha le.

D1 haàni weghàlageèda ha 16: Làà xèhoiw1 gokwe, wetf'a làà hohfe dọ, edaàni ehtf'èti tah arsenic naedihi ichi gha edexè sigogele ha. Edaàni ehtf'èti ichi t'à arsenic naedihi tè naeda nez1 le dè, ìad1 wenageèhdza ha, hoti nez1 arsenic naedihi ehtf'èti tah el1 ichi gots'ò.

D1 haàni weghàlageèda ha 17: Làà xèhoiw1 gokwe, wetf'a làà hohfe dọ edaàni tè t'as1 wehoìdi gha edexè sigole ha, t'as1 wehoìdi ghàà as1 tè t1 tah edaàni si1 wek'èhodzọ ha, ey1 Measure 15 k'è dek'ehtf'è.

1. arsenic naedihi t1 tah, hwe tah eyits'ọ ehtf'èti tah wegoht'1 dè d1 le wek'èhodzọ ha
2. Ndilọ, Bay Bay eyits'ọ Yellowknife Bay k'è t1 wehoìdi k'è gòla ha eyits'ọ hagots'eèhk'ò k'è dọ at'1 si1 wehoìdi ha
3. Làà xèhoiwo gokwe, Back Bay t'as1 hazọ tè gòh1 si1 wek'aeta t'à wegodi ichi ha, wegodi ghàà t'as1 ìad1 adza dè wek'èhodzọ ha
4. AANDC wetf'a edaàni tè t'as1 wehoìdi k'è eghàlats'eèda gha naàwo atf'è ghàà hohfe t'à wek'è eghàlageèda ha.

Naedihi ehtọ agele ha (wenihtf'è 10.2)

D1 haàni weghàlageèda ha 18: Ndè gotf'à kọa gòla eyits'ọ wets'ọ go1za gòla ehtọ agele gokwe, wetf'a làà hohfe dọ, t1 t'à haàni le dè, tọ t'à ehgòò agele t'à naedihi ehtọ agele ha wenaàwo hageta ha, ìdàà nidè as1 naàwo wegòò t'à hagewa ha d1 le, ghọ nanigede ha. Eyits'ọ t'as1 ehtọ ats'ehz1 eyits'ọ nay11 ats'ehz1 t'à edaàni wexèidi ha wegodi hageta ha, eyits'ọ ats'ò t'as1 k'è eghàlats'eèda ìad1 ats'ihz1 dè, edaàni ìad1 agele ha hagedi ha. Wetf'a làà hohfe dọ, kọta dọ gha, yat1 wetf'a t'as1 wenits'eèdi t'à, edaàni hohfe ghọ dọ xè gogedo ha.

D1 haàni weghàlageèda ha 19: T'asagowode ch'àà, edaàni t'as1 k'è eghàlageèda ha Measure 18 k'è dek'ehtf'è, eyit'à wetf'a làà hohfe dọ naàwo t'ala t'à ndè ehtọ agele ha le, ìdàà nidè wetf'a t'as1 hohfe ha hazhe ha tahko.

Ndè goka edaàni sinagele ha (wenihtf'è 11.2)

D1 haàni weghàlageèda ha 20: Wetf'a làà hohfe dọ, sọmbak'è k'è kọ nàgewa eyits'ọ t'as1 hohfe k'è eghàlageèda dè, họtsa naedihi naedihi nihts'1 t'à Yellowknife, Dettah eyits'ọ Ndilọ gots'ò ade ha wehoìdi ha.

D1 hag1wọ 11: Sọmbak'è ndè k'è kọ nàgewa dè, ehtf'è tah naedihi k'ehts'1 ha le gha, wetf'a làà hohfe dọ d1 haàni wek'è eghàlaeda ha:

- nihts'1 t'à ehtf'è edaàni k'ehts'1 gha godi hageta ha
- edàht'è dè nihts'1 t'à ehtf'è kọta gots'ò k'ehts'1 ha le gha dzeè hageta ha

- edàht'è dè nìhts'ı nàtso laàni le eyıts'q chı́k'èda gots'q nìhts'ı gha dzeè hageta ha
- nìhts'ı xè ładı agodza dè, eyıts'q wet'à eghàlageèda satsq etlè le adza dè, làà k'è eghàlageèda ha le.

Dı hagıwq 12: Giant Mine sombak'è kq nàgewa dè, naediı dq wexèidi ch'àà, Land eyıts'q Water Board, nìhts'ı edı ts'q k'ehts'ı eyıts'q nìhts'ı edànaetso k'ehts'ı nezı wek'èhodzq ha gedi, nìhts'ı nàtso ekiyeh kq nàgewa ha le.

Dı haàni weghàlageèda ha 21: Ehtl'è nàgehtsı ha eyıts'q ehtl'è eyıts'q ıt'q wek'è dehshe naediı edànaetso wets'qelı gha wek'aeta ha, làà xèhoiwı gokwe eyıts'q làà ghq nõgıtt'è t'akq dè, haàni eghàlageèda t'à wehoıdi dè, t'ası xè ładı adza dè wek'èhodzq ha, eyıt'à ładı weghàlageèda ade ha.

Dı haàni weghàlageèda ha 22: Tıch'ı ełageehtl'o k'èè eyıts'q B1 pıt ndè yìi goıza edaàni tanıhwıha dè nezı gha wek'aeta ha, Environment Canada eyıts'q naàwo ghàà eghàlaede dq xè wek'aeta ha, wek'è t'ası dehshe ha le gha wehoıdi ha. Wetl'a làà hohle dq, wegodi nıhtl'è k'è dek'ehtl'è Mackenzie Valley Land eyıts'q Water Board ts'q agele ha, tı t'à eghàlageèda gha nıhtl'è gıqchı gokwe.

Dı haàni weghàlageèda ha 23: Wetl'a làà hohle dq, naàwo ghàà eghàlaede dq eyıts'q kqta gots'q dq sexè nıwq xè, edaàni tıch'ı ełactl'ò k'èè wehoıdi xè wek'è eghàlageèda ha edexè sigogele ha, naàwo ghàà eghàlageèda gha nıhtl'è gıqchı gokwe. Dı haàni edexè sigogılla dè, ayı edaàni ładı weghàlageèda ha wek'èhodzq ade ha, eyıts'q tıch'ı ełactl'ò k'èè eyıts'q B1 pıt ndè yìi goıza t'asade ha le.

Dı haàni weghàlageèda ha 24: Ndè goka dezq tsıwı ch'àà, behchı t'à, tıch'ı ełactl'ò k'èè eyıts'q ndè yìi goıza gots'q dq tlı k'è atı ha le. Dq eyı atı le t'à edaàni gha wehoıdi ha.

Dı hagıwq 13: Wetl'a làà hohle dq, yellowknife kqta eyıts'q YKDFN xè, ndè weyìi goıza yìi kwè negeèhtl'ı ha wegodi hageta ha.

Dı hagıwq 14: Wetl'a làà hohle dq, Back Bay hıwe wek'aetq dè wegodi ghàà hıwe wehoıdi ha (eyıts'q hıwe tıch'ı ełactl'ò k'èè wek'aeta ha eyıts'q tè t'ası dehshe wegodi ghàà wehoıdi ha, eyı Measure 17 k'è dek'ehtl'è) edaàni tıch'ı ełactl'ò k'èè weka hohle ha eyıts'q edaàni tıch'ı ełactl'ò k'èè wehoıdi gha nıhtl'è, Department of Fisheries eyıts'q Oceans weghàlageèda eyıts'q Fisheries Act hıwe gha naàwo atl'è ghàà wehoıdi ade ha.

Dı haàni weghàlageèda ha 25: Wetl'a làà hohle dq, naàwo ghàà eghàlaede dq eyıts'q kqta dq xè, edaàni Nıhts'ı Wehoıdi t'à Eghàlageèda gha nıhtl'è sigele ha. Giant Mine sombak'è nıhtsı wehoıdi k'èè whezq eyıts'q ıle t'à Niven Lake wegàà whezq, eyı sıi wexè wehoıdi ha. Nıhts'ı tah naedi, NO eyıts'q PM gha wehoıdi ha, Niven Lake k'è. Giant Mine sombak'è wek'è ehtl'è k'ehts'ı wehoıdi ha, eyıts'q ehtl'è tah satsq gha

wehòidi ha. Dì haàni nìhts'í wehòidi t'à eghàlageèda t'à, ayí eyits'ò edaàni wek'è eghàlageèda ha wek'èhodzò ade ha.

Dì hagìwò 15: Wetl'a làà hohle dọ, eyits'ò Yellowknife kòta k'àdè xè eghàlaeda ha họt'e, Giant Mine sọmbak'è ndè yìi goɪza weyìi ndè nagehtl'ì ha dè.

Dì haàni weghàlageèda ha 26: Measure 10 wexè, wetl'a làà hohle dọ, dọ hotì eda wexèidi ha dì le gha, YKDFN eyits'ò Yellowknife kòta gots'ò dọ xè, ełexè eghàlageèda t'à edaàni eyí sọmbak'è ndè wet'à aget'ì ha nezì wek'èhodzò ha, haàni nìdè zọ dọ eyits'ò chekoa nechalea wexèidi ha le.

Dọne Sọhì Naàwo (wenìhtl'è 12.2)

Dì hagìwò 16: Wetl'a làà hohle dọ, Dọne Sọhì xe godo t'à edaàni eyí sọmbak'è gozọ t'à ndè k'è aget'ì le adza wek'èhodzò ha, dọ xè gogedo ha. Làà edaàni hohle t'à wegoht'ì wenìhtl'è nọde ts'ò wek'è eghàlageèda gokwe, haàni dè ayí eyits'ò edaàni ładì agele ghọ ełexè gogede ha dì le.